

[Wissing]

hvis årsager skal findes i den manglende respekt for arbejdet i skolen og det manglende ansvar – for ikke at bruge ordet hensynsløshed – over for et stort flertal af elever og over for lærerne.

Det er desværre en kendsgerning, at det, jeg vover at kalde en disciplinkrise, præger mange af vore skoler i en sådan grad, at såvel undervisningen som det daglige samvær helt ødelægges. Dermed vil jeg ikke påstå, at størstedelen af folkeskolens elever er udelige i skolen, og at de til stadighed er ude af stand til at opføre sig ordentligt. Det er nemlig ikke tilfældet. Tværtimod. Den største del af eleverne opfører sig godt, de er flinke og opmærksomme og vil gerne arbejde – eller kort sagt: de er positivt indstillet til skolens arbejde.

Nu kan der være forskelle fra skole til skole, endda fra klasse til klasse, men et flertal af skolernes elever ved nok, hvad de både må og skal. De er ikke problembørn, men flere og flere af dem lider under den uro, som et dominerende fåtal laver. Samme mindretal nøjes som oftest ikke med at lave helt unødvendige forstyrrelser af undervisningen, de forsøger også at dirigere alle klassens elever og lærerne med, hvis det er muligt, i negativ retning.

At det står så galt til i folkeskolen, at den dårlige disciplin ødelægger undervisningen, så eleverne ikke opnår de færdigheder og kundskaber, som de burde, mener jeg også at kunne aflæse i den stadig stigende udvidelse af særundervisningen. Stadig flere og flere elever og lærere inddrages i den undervisning, og behovet er tilsyneladende umætteligt.

Når det er konstateret, at folkeskolen er kørt af sporet – og det tør nok siges at være tilfældet, når man gransker referaterne fra Danmarks Lærerforenings kongres – så må det være relevant hurtigst muligt at få skabt forhold, der vil kunne ændre denne ulykkelige tilstand. Man kan starte med at se på, hvilke midler lærerne, der står med det egentlige ansvar for det daglige arbejde, har for at få skabt den nødvendige ro til undervisningen. Hvis jeg skal svare, så vil jeg sige, at de har faktisk ingen. Ganske vist har man nu længe forsøgt sig med at appellere såvel til elever som til disses forældre, og ganske vist forsøger man til stadighed at skabe en dialog mellem alle parter om nødvendige-

den af at få rimelige arbejdsvilkår, men det har hidtil kun haft ingen eller ganske ringe effekt. Derfor undrer jeg mig over, at tilsyneladende ingen vil indse, at mangelen på disciplinære midler eller den manglende brug af de enkelte, som findes, er det, der har været med til at skabe den helt umulige arbejdssituation.

Efter min mening kan der derfor ikke være tvivl om, at det første, der må gøres for at hjælpe folkeskolen ud af den nuværende krise, må være, at der omgående nedsættes et hurtigtarbejdende udvalg, der alene får til opgave at udarbejde retningslinjer for nye bestemmelser og for udsendelse af nyt cirkulære om forholdsregler til fremme af god orden i skolerne. Udvalget bør sammensættes af forældrerepræsentanter, klasse- og faglærere samt folketingsmedlemmer fra samtlige politiske partier. Organisationsrepræsentanter, skrivebordspædagoger samt eventuelle andre, der er uden reelt kendskab til skolens virkelige problemer, bør ikke optages som medlemmer af udvalget, men kan fremføre eventuelle synspunkter ved skriftlig henvendelse. Med den rigtige sammensætning skulle udvalget have gode muligheder for at lave et arbejde, der på afgørende måde bryder med den hidtidige, alt for eftergivende kurs, og som giver skolen et forsvarsmiddel, der både kan og skal benyttes.

Med det formål at få foretaget de nødvendige ændringer af selve folkeskoleloven bør folketinget endvidere gå i gang med at udarbejde en lov, som kan give skolen de rigtige muligheder for et godt arbejde, og som skal kunne holde i en årrække fremover. Af hensyn til planlægningen ved de lokale myndigheder og i skolerne bør loven ikke træde i kraft før 1. august 1980. Der er således god tid til, at et lovforslag kan få en gennemtænkt og grundig behandling. Når jeg siger, at folketinget bør gå i gang med dette arbejde, så mener jeg for øvrigt, at samtlige i tinget repræsenterede partier skal have lov til at deltage i dette. Det kan ikke være meningen, at nogle enkelte partier, fordi de har stemt for den nuværende lov, skal have en slags patent på også at lave den kommende. Folkeskoleloven er et anliggende, som vedrører hele landets befolkning, og derfor skal det selvfølgelig også være repræsentanter for he-